

Lapin liiton kannanotto Metsähallituksen vanhojen ja luonnontilaisten metsien suojeluesitykseen

LLHall 18.06.2026 § 70
5/07.02.01.01/2026

Valmistelija Pesonen Ari Lapin liitto

Metsähallituksen hallitus on tehnyt maa- ja metsätalousministeriölle esityksen vanhojen ja luonnontilaisten metsien inventointien perusteella suojeltavista alueista sekä alueiden siirtämisestä luonnonsuojelukäytössä olevaan omaisuuteen. Esityksen kohteista merkittävä osa sijoittuu Lappiin.

Liitteenä olevassa kannanotossa tuodaan esille asian puutteelliseen valmisteluun liittyviä näkökulmia erityisesti aluekehityksen, kuntien kehittämismahdollisuuksien, maakuntakaavoituksen sekä valmisteluprosessin avoimuuden suhteen. Kannanotossa korostetaan vaikutusten kattavan arvioinnin, kuntien osallistumismahdollisuuksien sekä alueellisten näkökulmien huomioon ottamisen merkitystä ennen asian jatkokäsittelyä.

Esittelijä vs. maakuntajohtaja Takkula Hannu Lapin liitto

Päätösesitys Maakuntahallitus päättää hyväksyä liitteenä olevan kannanoton.

Päätös Keskustelun aikana Mikko Sipilä teki seuraavan muutosesityksen: Esitän, että lausuntoon lisätään teksti: "Lapin liitto pitää tärkeänä, että valtion vanhojen ja luonnontilaisten metsien suojelussa sovelletaan parhaaseen saatavilla olevaan tutkimustietoon perustuvia sekä ekologisesti tarkoituksenmukaisia kriteerejä. Suojelualueiden rajauksessa tulee välttää tarpeettoman tai keinotekoisesti tiukkoja tulkintoja, jotta kaikki luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävät vanhat ja luonnontilaiset metsät voidaan tunnistaa ja saattaa suojelun piiriin. Lapin liitto katsoo, että suojelun laajuutta tulee arvioida edelleen maastoinventointien tulosten ja tutkimusnäytön perusteella siten, että suojeluverkosto vastaa mahdollisimman hyvin EU biodiversiteettistrategian tavoitteita sekä luonnon monimuotoisuuden turvaamisen tarpeita."

Perustelut: Vanhojen metsien suojelukriteereitä on kritisoitu laajasti siitä, että ne ovat liian tiukkoja suhteessa tutkimustietoon ja EU biodiversiteettistrategian tavoitteisiin. Ympäristöjärjestöjen mukaan hyväksytyt kriteerit eivät riittävästi perustu tutkittuun tietoon vanhojen metsien ominaispiirteistä, minkä seurauksena huomattava määrä luonnonarvoiltaan merkittäviä metsiä voi jäädä suojelun ulkopuolelle. Myös tutkijat ovat arvostelleet kriteerejä siitä, että ne jättävät suuren osan vanhoista metsistä ilman suojelua ja heikentävät EU biodiversiteettistrategian toimeenpanoa Suomessa. Vuonna 2024, yli 430 ympäristöalan tutkijaa allekirjoitti Koneen säätiön vetoomuksen suojelukriteerien laatimisesta tutkimustietoon nojautuen. Suomen kansalliset kriteerit rajaavat keinotekoisesti suojelun käytännössä vain osaan vanhoista ja luonnontilaisista metsistä. Lapin liiton tulisi lausunnossaan edellyttää, että Metsähallitus hyödyntää maastoinventointien tuloksia mahdollisimman kattavasti ja soveltaa suojelukohteiden valinnassa tutkimusperusteisia, ekologisesti tarkoituksenmukaisia ja EU biodiversiteettistrategian tavoitteiden kanssa yhteensopivia kriteerejä."

Anni Koivisto kannatti Sipilän muutosesitystä.

Puheenjohtaja totesi, että oli äänestettävä, koska oli tehty kannatettu muutosesitys. Puheenjohtaja esitti äänestysmenettelyksi nimenhuutoäänestystä siten, että vs. maakuntajohtajan pohjaesitystä kannattavat äänestävät "JAA" ja Sipilän tekemää muutosesitystä kannattavat äänestävät "EI". Äänestysmenettely hyväksyttiin yksimielisesti. Suoritettussa äänestyksessä "JAA" -ääniä annettiin kymmenen (10)

(Rainio, Kaarlela, Kaikkonen-Tiensuu, Koskenniemi, Pyhäjärvi, Salmijärvi, Seppänen, Sipola, Tiitinen, Viitala) ja "EI" -ääniä viisi (5) (Ikonen, Hiltunen, Koivisto, Mällinen, Sipilä).

Puheenjohtaja totesi, että hallituksen päätökseksi äänin 10-5 tuli vs. maakuntajohtajan pohjaesitys.